

Vorrang

Doelgroep

5e leerjaar

Lesdoelen

De leerlingen:

- kennen de betekenis van de voor hen relevante voorrangsborden en kunnen ernaar handelen.
- kennen de voorrangsregel 'voorrang van rechts' en kunnen ernaar handelen.

Materiaal

- verkeersborden en betekeniskaarten om aan het bord te hangen (bijlage 1)
- werkblad (bijlage 2)
- 12 kegels en 4 markeerschotels
- verkeersborden (op stok)
- bingospel (bijlage 3 + 4)



Les

Beginsituatie

Dit is de 2e les in de leerlijn van De Grote Verkeerstoets. De leerlingen herhalen verschillende voorrangsborden die ze de vorige jaren leerden en maken kennis met nieuwe voorrangsborden. Dat gebeurt eerst in de klas via een onderwijsleergesprek, gevolgd door een individuele verwerking. Daarna zet je op de speelplaats de regels om in de praktijk.

VOORRANG VAN RECHTS

Vorrang geven aan bestuurders die van rechts komen, is een van de basisregels in het verkeer.

De regel 'voorrang van rechts' brengen we bij de leerlingen aan tijdens de Verkeerstoets Zilver voor het 3e leerjaar. In deze les bouwen we hierop voort.

Instapfase

Via een onderwijsleergesprek maken de kinderen kennis met de voorrangsborden.

Hang de verkeersborden aan het bord.

Stel de volgende vragen:

- Tot welke categorie behoren deze borden?
(Laat de leerlingen de categorieën die in de vorige les aan bod kwamen nog even herhalen: aanwijzingsborden, gebodsborden, gevaarsborden en verbodsborden.)
- Zien jullie kenmerken/gelijkenissen die deze borden hebben? (bespreek vorm, kleur en tekening)
→ Conclusie: voorrangsborden vormen een speciale categorie waarbij de borden niet echt op elkaar lijken zoals bij de andere categorieën.
- Wie herkent er een van deze borden?
- Waar heb je dat bord al gezien? (Aan een kruispunt, aan een versmalling, exacte locatie ...)
→ Conclusie: deze borden staan op plaatsen waar iemand voorrang heeft (eerst door mag rijden) of voorrang moet geven (moet wachten).
- Voor wie gelden deze borden? Gelden ze ook voor voetgangers?
→ Conclusie: deze borden gelden alleen voor bestuurders. Dat wil zeggen voor fietsers, autobestuurders, bromfietsers en motorrijders.

Deel een betekeniskaart uit per 2 of 3 leerlingen. Laat ze in groep overleggen bij welk bord hun kaart hoort. Laat ze hun betekeniskaart aan het bord hangen bij het juiste verkeersbord. Overloop vervolgens klassikaal de betekenis van de verschillende borden.

Verwerkingsfase

IN DE KLAS

De leerlingen vullen hun werkblad in met behulp van de borden en woordkaarten die aan het bord hangen.

Verbetersleutel werkblad: zie achteraan deze lesfiche.

TIP

Heb jij een sterke klas? Geef de leerlingen dan even de tijd om de verkeersborden en hun betekenis te memoriseren en haal de borden en betekeniskaarten van het bord. Nu laat je de leerlingen hun werkblad invullen. Achteraf kan je klassikaal het werkblad verbeteren.

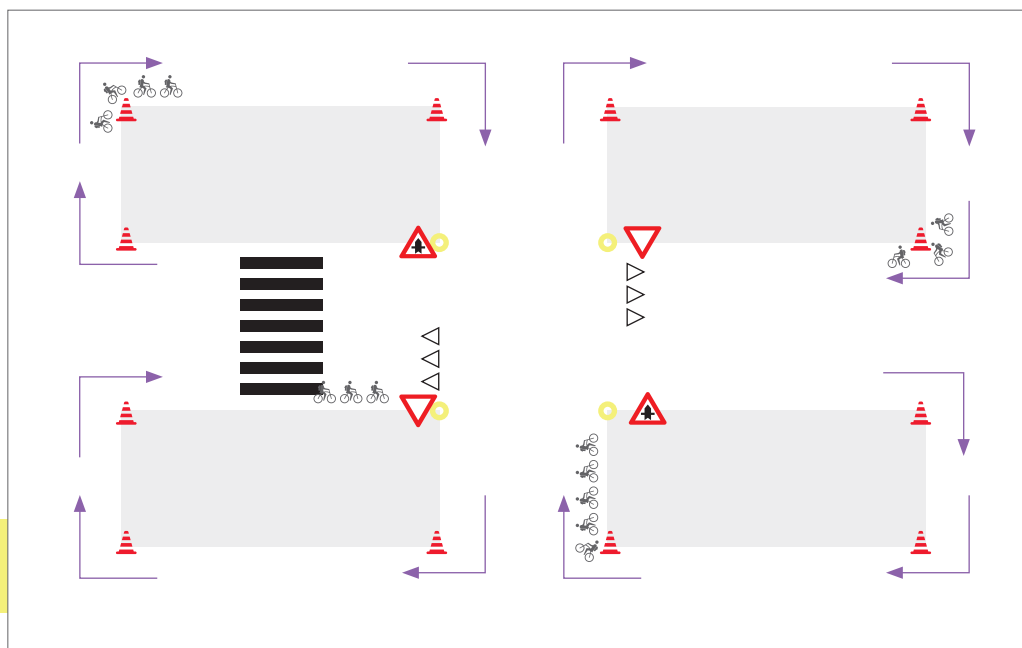
OP DE SPEELPLAATS

Oefen met je leerlingen de voorrangsregels op de speelplaats. Dat doe je via 'het magisch vierkant'. Dat is een opstelling waarbij de leerlingen steeds rond blijven stappen/fietsen en zo telkens in andere voorrangssituaties terechtkomen.

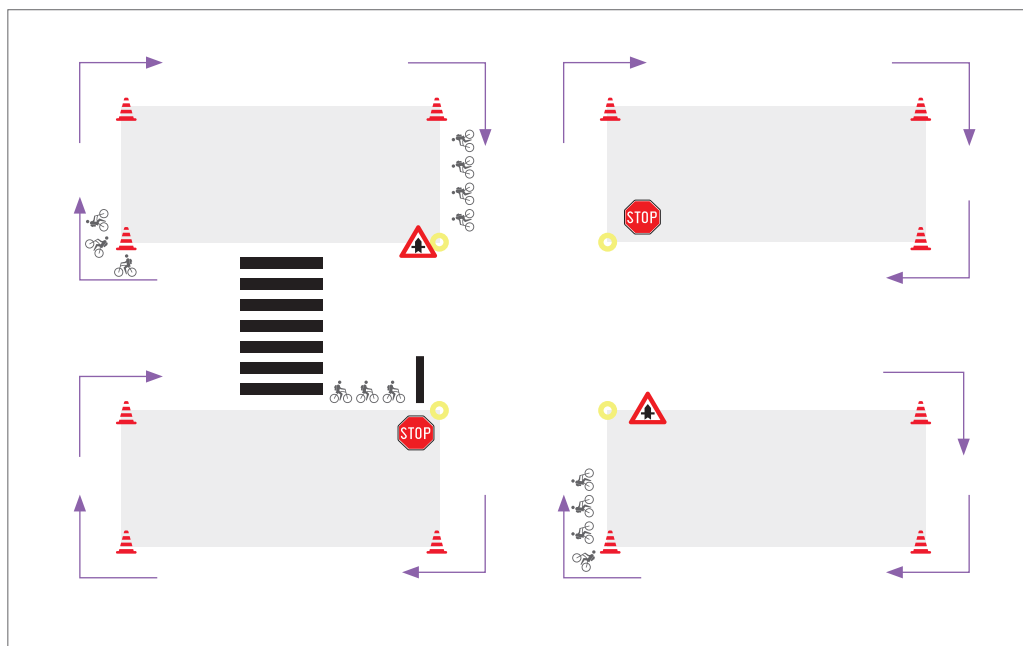
Geef de volgende regels mee aan de leerlingen:

- Aan elke kegel moet je rechts afslaan.
- Bij elk geel markeerschoteltje moet je rechtdoor gaan.
- Aan een verkeersbord moet je rekening houden met de voorrangsregels.

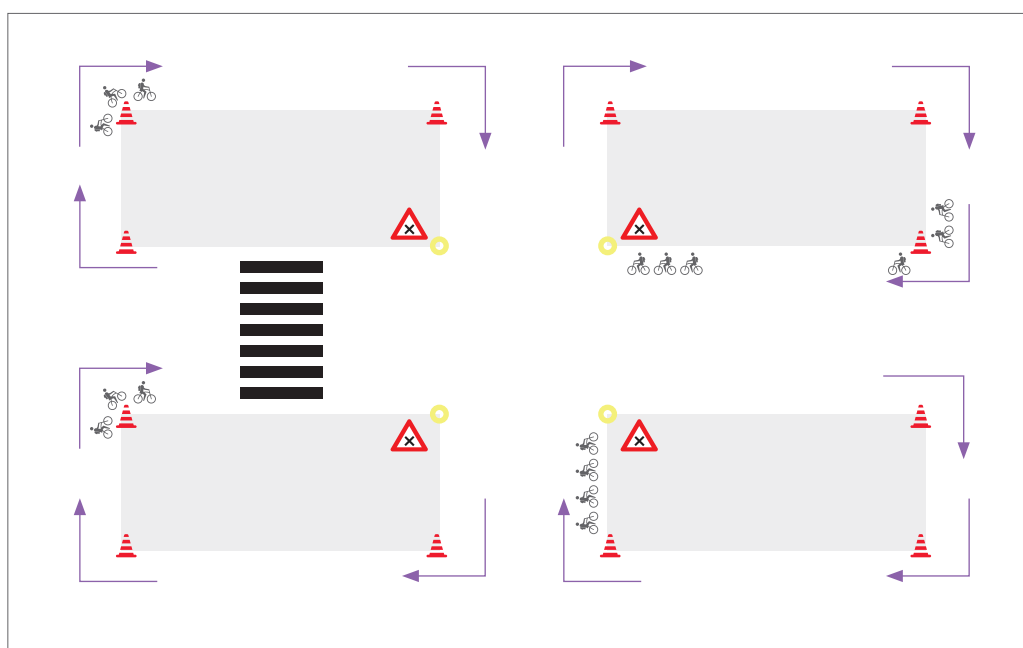
Stel het 'magische vierkant' op op de speelplaats (ca. 16 bij 28 meter). Je kan 3 mogelijke voorrangssituaties maken:



- Situatie 1:
 - ➔ 2 borden B6
 - ➔ 2 borden B15a
 - ➔ Haaiantanden aan de borden B6



- Situatie 2:
 - ➔ 2 borden B5
 - ➔ 2 borden B15a
 - ➔ Stopstrepen aan de borden B5



- Situatie 3:
 - ➔ 4 borden B17

TIP

Je kan de verkeersborden afdrukken en bevestigen op een stok. Deze stok blijft staan door hem in een kegel te zetten.

Elke situatie oefen je met de leerlingen. Als leerlingen al fietsend een voorrangssituatie moeten inschatten, moeten ze snel reageren. In een oefenfase geven we de leerlingen wat meer tijd om de situatie in te schatten en het juiste gedrag te stellen. Daarom oefenen we de voorrangssituatie eerst met individuele leerlingen en daarna pas met groepjes. Zo wordt het tempo zoals in het echte verkeer nagebootst. Je geeft de leerlingen feedback tijdens de uitvoering. Maak nog eens duidelijk dat deze borden alleen bedoeld zijn voor bestuurders (fietsers, autobestuurders, ...).

Afsluitfase

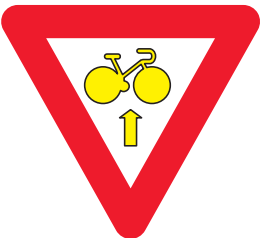
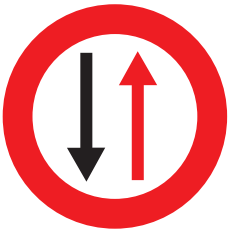
Herhaal met de leerlingen alle verkeersborden, dus ook die uit de vorige les van de leerlijn, door het bingospel te spelen. Geef elke leerling een bingofiche en steek de kaartjes van het uitknipblad in een doosje. Neem een kaartje uit de doos en lees de betekenis van een verkeersbord voor. De leerlingen die het verkeersbord op hun bingofiche hebben staan, mogen dat doorstrepen. Je kan ervoor kiezen om nadien ook de afbeelding van het verkeersbord te tonen zodat de leerlingen weten of ze het juiste doorstreept hebben. Trek opnieuw een kaartje en lees de uitleg voor. Zo gaat het spel verder tot er een leerling is die alle verkeersborden op zijn fiche doorstreept heeft, 'Bingo' roept en het spel wint.

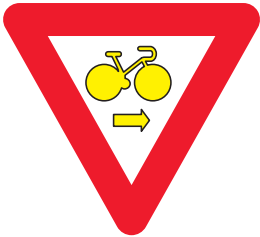
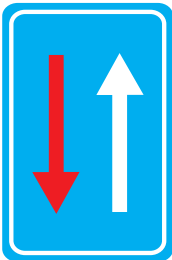


WERKBLAD VOORRANGSBORDEN: WIE BEN IK?

Welk verkeersbord hoort bij de omschrijvingen?
Teken het bord en verbind het met de juiste betekenis.

Naam:

Ik ben driehoekig en wit en ik heb een rode rand. Het puntje van mijn driehoek staat onderaan.				Ik kom aan het einde van een voorrangsweg.
Ik ben driehoekig en wit. Ik heb een rode rand en er staat een zwart kruis op mijn buik.				Ik mag als fietser door het rode licht rechtdoor rijden. Ik verleen wel voorrang aan andere weggebruikers.
Ik heb de vorm van een ruit. Vanbinnen zie ik geel en daarrond heb ik een dikke witte rand. Helemaal aan de buitenkant heb ik nog een dunne, zwarte rand.				Ik geef aan dit kruispunt voorrang aan alle bestuurders. Ik stop indien nodig.
Ik ben driehoekig en wit. En heb een rode rand. Het puntje van mijn driehoek staat onderaan. In mijn buik staat een gele fiets met een gele pijl onder die naar boven wijst.				Ik verleen aan dit kruispunt voorrang aan alle bestuurders die van rechts komen.
Ik ben rond en wit. Ik heb een rode rand. In mijn buik staat aan de linkerkant een zwarte pijl die naar beneden wijst en aan de rechterkant een rode pijl die naar boven wijst.				Ik rijd op een voorrangsweg. Ik krijg voorrang van alle bestuurders die uit de zijstraten komen.
Ik heb de vorm van een ruit. Vanbinnen zie ik geel en daarrond heb ik een dikke witte rand. Helemaal aan de buitenkant heb ik nog een dunne, zwarte rand. Van linksonder naar rechtsboven staat een dikke zwarte streep.				Bij deze smalle doorgang moet ik voorrang geven aan de bestuurder die uit de andere richting komt.

Ik ben driehoekig en wit. Ik heb een rode rand. Het puntje van mijn driehoek staat onderaan. In mijn buik staat een gele fiets met een gele pijl onder die naar rechts wijst.			Bij deze smalle doorgang moeten andere bestuurders mij voorrang geven.
Ik ben rechthoekig en blauw. Mijn zijden aan de linker- en rechterkant zijn langer dan die boven en onderaan. Aan de buitenkant heb ik een witte rand. In mijn buik staat er aan de linkerkant een rode pijl die naar onder wijst. Aan de rechterkant staat er aan witte pijl die naar boven wijst.			Ik moet stoppen aan dit kruispunt en voorrang verlenen aan alle bestuurders.
Ik ben achthoekig en rood. Ik heb een witte rand en in mijn buik staat 'STOP' geschreven.			Ik mag hier als fietser door het rode licht rechts afslaan. Ik verleen wel voorrang aan andere weggebruikers.
Ik ben driehoekig en wit. Ik heb een rode rand en er staat een grote zwarte pijl in mijn buik die naar boven wijst. Links en rechts van deze pijl steekt er nog een stokje uit.			Aan dit kruispunt krijg ik voorrang van alle bestuurders die uit de eerstvolgende zijstraat komen.

Sneller klaar?

Doorstreep op elke regel de letters die samen een voertuig vormen. De overgebleven letters vormen een zin.

1	T	M	H	A	A	L	Y	S
2	A	M	E	K	T	G	R	O
3	T	O	E	R	A	D	M	O
4	A	U	T	O	O	C	A	R
5	G	F	C	I	O	E	T	S
6	N	T	T	R	A	E	I	N
7	B	E	C	L	B	T	U	S

Zin: Maak goed oogcontact